

چرا شبکه برق ایران فرو نمی‌پاشد؟

علی نیکبخت
رئیس هیأت‌مدیره انجمن
صنعتی شرکت‌های بهره‌برداری،
نگهداری و تعمیراتی
نیروگاه‌های کشور (اصفا)

و شبکه‌های انرژی در همه کشورها از جمله زیرساخت‌های حیاتی مرتبط با زندگی و رفاه عمومی محسوب می‌شوند و براساس قواعد شناخته شده حقوق بین‌الملل بشردوستانه، آسیب‌رسانی به تأسیسات حیاتی غیرنظامی از جمله زیرساخت‌های برق اقدامی مغایر با اصول انسانی و در بسیاری از موارد قابل بررسی در چارچوب جنایت جنگی است.

در عین حال، مهمترین همراهی‌ای که مردم می‌توانند در چنین شرایطی با صنعت برق داشته باشند، توجه به مصرف بهینه حامل‌های انرژی، به‌ویژه برق و گاز است. هرچند ظرفیت‌های تولید و مدیریت شبکه برای تأمین برق کشور پیش‌بینی شده است، اما مصرف مسؤلاًنه و صرفه‌جویی می‌تواند به پایداری بیشتر شبکه و تأمین مطمئن انرژی برای همه بخش‌های کشور کمک کند.

از سوی دیگر، حفظ و صیانت از زیرساخت‌های حیاتی انرژی، موضوعی ملی و مرتبط با امنیت و رفاه عمومی است. از این رو انتظار می‌رود نخبگان، رسانه‌ها و عموم مردم نیز با آگاهی‌بخشی و مسؤلیت‌پذیری در فضای عمومی و به‌ویژه در شبکه‌های اجتماعی، بر اهمیت حفاظت از این زیرساخت‌ها و پیامدهای انسانی و اقتصادی آسیب به آنها تأکید کنند.

منابع تولید، پراکندگی جغرافیایی نیروگاه‌ها، قابلیت مانور شبکه و دستورالعمل‌های دقیق بهره‌برداری در شرایط اضطراری استوار است. در ادبیات فنی صنعت برق، سناریوهایی مانند خروج ناگهانی واحدهای تولیدی، آسیب به تأسیسات یا حتی خاموشی گسترده (Blackout) از مدت‌ها پیش مورد مطالعه و پیش‌بینی قرار گرفته و برای مدیریت و بازیابی شبکه در چنین شرایطی، رویه‌های مشخص عملیاتی تدوین شده است. در همین چارچوب، شبکه برق ایران طی بیش از دو دهه گذشته دچار فروپاشی سراسری نشده است؛ دستاوردی که نشان دهنده بلوغ فنی و توان مدیریتی این صنعت در مقیاس ملی است.

در کنار طراحی فنی شبکه، سرمایه اصلی این صنعت نیروی انسانی متخصص آن است. همکاران ما در حوزه‌های بهره‌برداری، تعمیرات و نگهداری نیروگاه‌ها با تجربه‌ای انباشته از دهه‌ها کار عملیاتی، توانایی مدیریت شرایط پیچیده فنی، بازگردانی سریع واحدها به مدار تولید و حفظ پایداری تولید برق کشور را بارها در عمل به اثبات رسانده‌اند. اتکال شبکه برق به این توان حرفه‌ای و تجربه‌میدانی، یکی از مهمترین عوامل تاب‌آوری صنعت برق ایران به شمار می‌رود. در عین حال باید یادآور شد که نیروگاه‌ها

در روزهای اخیر طرح برخی نگرانی‌ها درباره احتمال آسیب به زیرساخت‌های انرژی کشور، به‌ویژه نیروگاه‌ها و شبکه برق، پرسش‌هایی را در افکار عمومی ایجاد کرده است. صنعت برق ایران اما بر پایه دانشی بیش از یک قرن تجربه مهندسی و بهره‌برداری شکل گرفته و در این مسیر دوره‌های دشوار، از جمله سال‌های جنگ تحمیلی را نیز پشت سر گذاشته است. حاصل این تجربه تاریخی، شکل‌گیری ساختاری فنی و مدیریتی در شبکه برق کشور است که بر تنوع